

Hyvät syöpä- ja hematologian poliklinikan potilaat

Koronavirus (COVID-19) on aiheuttanut maailmanlaajuisen pandemian ja virus leviää nyt Suomessakin. Haluamme huolehtia parhain mahdollisin keinoin syöpä- ja hematologisten potilaiden turvallisuudesta tässä uudessa tilanteessa.

Koronavirukset ovat ihmisillä ja eläimillä esiintyviä viruksia, jotka aiheuttavat tyypillisesti hengitystieinfektion. Uusi koronavirus (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii tai aivastaa. Tartunnat ovat mahdollisia myös kosketuksen kautta, mutta virukset eivät säily pinnoilla päiväkausia vaihtelevissa lämpötiloissa. Tartunnan tyypillisimmät oireet ovat kuume, yskä, nuha, kurkkukipu. Hankalamman tulehduksen oireita ovat hengitysvaikeudet ja yleistilan huomattava lasku.

Syöpää ja verisairauksia sairastavien riski saada vaikeaoireinen koronainfektio on suurentunut. Syöpä- ja hematologisia lääkkeitä (poissulkien rinta- ja eturauhassyövän sekä eräiden muiden syöpien hormonaalinen hoito) saavan henkilön elimistön puolustuskyky bakteereita ja viruksia vastaan on merkittävästi alentunut ja heillä tartunta johtaa helpommin vakavaan taudinkuvaan ja sairaalahoidon, mukaan lukien tehohoidon, tarpeeseen sekä suurentuneeseen kuolemanvaaraan. Tämän vuoksi syöpä- ja hematologisia lääkkeitä saavan potilaan pitää pyrkiä suojaamaan itsensä tartunnalta mahdollisimman hyvin (ohjeita alla). Muiden potilaiden ja henkilökunnan suojaamiseksi syöpätautien ja hematologian poliklinikalle ei saa tulla missään tilanteessa flunssaoireisena.

Tulehdus- ja tartuntariskin pienentämiseksi syöpätautien tai hematologian erikoislääkäri voi tehdä hoitoosi muutoksia. Hoitoja voidaan esim. keventää, tauottaa tai siirtää. Epidemian aikana erikoislääkäri arvioi potilaskohtaisesti hoidon jatkamisen välttämättömyyden ja riskit. Ohjeistukset voivat muuttua epidemian aikana ja ne pohjautuvat valtakunnallisten sekä alueellisten yliopistosairaaloiden syöpälääkäreiden ja hematologien suosituksiin.

Myös syöpätautien ja hematologian poliklinikan vastaanottotoimintaa vähennetään. Kontrolli- ja hoitojen vastearviokäynnit muutetaan puhelinvastaanotoiksi tai siirretään aina kun se on erikoislääkärin arvion mukaan mahdollista. Vasta todetun syövän hoitoarviokäynnit järjestetään harkiten. Syöpätautien poliklinikalta otetaan sinuun yhteyttä, mikäli aiemmin varattuja käyntejä tai tutkimuksia siirretään.

Toimintaohjeita koronaepidemian aikana

Jos sinulla on flunssaoireita, pysy kotona. Ota yhteyttä terveydenhuoltoon vain, jos sinulle tulee vakavia oireita, kuten hengenahdistusta tai yleistilasi laskee. Ota ensin puhelimitse yhteyttä koronaneuvontapuhelimeen puh 06 8287499 (klo 10-15). Puhelinajan ulkopuolella ota yhteyttä Soiten yhteispäivystys, puh. 116 117. On erittäin tärkeää aina soittaa ennen hakeutumista vastaanotolle tai päivystykseen!

Jos saat lääkehoitoja syöpätautien ja hematologian poliklinikalla (solunsalpaajahoidot, vasta-ainehoidot jne.) ja sinulla on kuumetta ≥ 38 astetta, soita ensin Soiten päivystyspoliklinikalle, puh. 06 826 4500. Kerro saavasi solunsalpaaja/vasta-aine/immunologista hoitoa ja oireesi. Tämän jälkeen hakeudu puhelimitse saamiesi ohjeiden mukaisesti Soiten päivystyspoliklinikalle päivystykselliseen arvioon.

Yleiset ohjeet:

- Mikäli saat lääkehoitoja (esim.solunsalpaajahoidot, vasta-ainehoidot, immunologiset hoidot) syöpätautien ja hematologia poliklinikalla, vältä ihmiskontakteja. Hengitystieoireisia ei tavata.
- Pese kädet usein ja hyvin ainakin 20 sekunnin ajan saippualla ja käytä käsidesiä
- Vältä kasvojen koskettamista
- Ole varovainen yskiessä ja niistäessä, varo levittämästä viruksia. Yski hihaan tai mieluiten kertakäyttönenäliinaan, ja laita nenäliina nopeasti jätteastiaan.
- Vältä kosketusta muihin ihmisiin, erityisesti hengitystieoireisiin ja vältä ruuhkia. Pidä kaikkialla 1m etäisyyttä muihin ihmisiin. Jos joudut yllättäen lähelle hengitystieoireista, pidä 2m etäisyys ja poistu tilanteesta mahdollisimman nopeasti.
- Vältä kauppakeskuksia, julkisia liikennevälineitä ja muita sellaisia paikkoja joissa on paljon ihmisiä
- Pidä kodin ovenkahvat, wc-tilat ja keittiö siisteinä ja pyyhi pinnat usein vedellä ja kodinpuhdistusaineella
- Sairaalaan ei saa tulla ulkopuolisia (omaiset). Poikkeuksena on tilanne, jossa potilas tarvitsee välttämättä kuljetusapua (esim. pyörätuoli). Poliklinikalla pidä vähintään 1m "turvaväli" muihin ihmisiin, älä mene istumaan kenenkään viereen.
- Laboratoriossa käydessäsi vältä ruuhka-aikoja ja pidä etäisyyttä muihin ihmisiin. Minimoi laboratoriossa vietetty aika.

Flunssaoireisena ei syöpätautien ja hematologian poliklinikalle saa tulle missään tilanteessa.